

Karel Drábek

Výročí stých narozenin prof. PhDr. Jana Vojtěcha

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 104 (1979), No. 4, 423

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/118029>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1979

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

VÝROČÍ STÝCH NAROZENIN PROF. PHDR. JANA VOJTĚCHA

KAREL DRÁBEK, Praha

V letošním roce bylo tomu již sto let, co se narodil význačný pracovník v oboru geometrie a vynikající pedagog, řádný profesor matematiky na Vysoké škole inženýrského stavitelství (dnešní stavební fakultě při ČVUT), PhDr. JAN VOJTĚCH.

Jan Vojtěch, narozený 5. srpna 1879 v Kyjově na Moravě, po maturitě na českém klasickém gymnasiu v Uherském Hradišti studoval na filosofické fakultě pražské university. Již po čtyřech letech studií předložil disertační práci z analýzy a po příslušných zkouškách byl 13. prosince 1902 prohlášen doktorem filosofie.

Po aprobaci 15. prosince 1902 působil v letech 1902/03 až 1914/15 hlavně na středních školách na Moravě, naposled na II. české reálce v Brně jako středoškolský profesor matematiky a fyziky. Po habilitaci na české vysoké škole technické v Brně z geometrie (30. srpna 1909) konal docentské přednášky, ale již od 27. prosince 1912 byl honorovaným docentem. Zde byl také jmenován 24. října 1915 titulárním mimořádným, 25. února 1918 mimořádným a 12. ledna 1920 řádným profesorem. Po smrti prof. Matěje Norberta Vaněčka byl jmenován řádným profesorem matematiky na Vysoké škole inženýrského stavitelství ČVUT v Praze, kde s výjimkou let v okupaci vyučoval až do svého odchodu do výslužby 30. září 1949. Nebyl již však v této době úplně zdrav, takže krátce poté zemřel 19. ledna 1953 v Praze.

Prof. Vojtěch v první řadě napsal soustavu nových učebnic z geometrie pro vyšší třídy středních škol, zpracované vzhledem k elementárním geometrickým transformacím a jejich grupám. Po svém jmenování v Brně sepsal pro potřeby posluchačů techniky dvoudílnou učebnici *Základy matematiky*, ve které, podle jejího určení, zachoval přiměřenost mezi úplnou matematickou přesností a srozumitelností výkladu pro začátečníky. Velký klad učebnice je ve velkém počtu příkladů pro další procvičování přednesené a prostudované látky.

Také ve vědecké a odborné práci je patrna jeho postupná dvojí učitelská profese. Na střední škole se zabýval studiem elementární matematiky a její výuky, na vysoké škole teorií transformací a jejich grup, teorií křivek a projektivní geometrií. Hlavním jeho dílem je monografie *Geometrie projektivní*, obsahující včetně bibliografických odkazů vše, co do doby vydání bylo z tohoto oboru známo.

Za dobu svého působení na vysoké škole v Brně i v Praze přispěl prof. Vojtěch k dobré výchově v matematice pro mnoho našich inženýrů. Zásadovost v práci považoval za nejlepší cestu za dalším vzděláním, které si nedovedl představit bez samostatného a pilného studia. Jeho osobní profil člověka a vědce si stále připomínáme při pohledu na jeho celoživotní dílo.*)

*) O jeho životě a díle viz více v mém článku: Sto let od narození prof. PhDr. Jana Vojtěcha, *Pokroky matematiky, fyziky a astronomie*, XXIV (1979), str. 223—225.